

Mediacja – ustawodawca próbuje odciążyć sądy

Prezydent podpisał ustawę z dnia 10 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów.

Do polskiego porządku prawnego mediacje w sprawach cywilnych zostały wprowadzone w 2005 r. Mimo upływu całej dekady instytucja mediacji wykorzystywana jest bardzo rzadko – liczba ugód zawieranych w wyniku postępowania mediacyjnego nie przekracza 1% spraw cywilnych rozpoznawanych przed polskimi sądami. Celem nowych regulacji jest upowszechnienie wykorzystywania mediacji i innych metod pozasądowego rozwiązywania sporów, jako skutecznej metody regulowania konfliktów w sprawach cywilnych, w szczególności między przedsiębiorcami.

Obecnie stopień świadomości stron sporu co do możliwości porozumienia się w drodze ugody wzrasta wraz z przebiegiem procesu sądowego. Celem ustawodawcy jest, aby świadomość ta była jak najwyższa jeszcze przed wytoczeniem powództwa oraz we wstępnej fazie postępowania. Wskazane w ustawie działania układają się w etapy, w trakcie których przekazywana jest wiedza na temat polubownych metod rozwiązywania sporów. Wprowadzenie obowiązku poinformowania w pozwie, czy strony podjęły próbę mediacji lub innej pozasądowej metody rozwiązania sporu, ma na celu wyraźne wskazanie, że każda sprawa skierowana do sądu powinna zostać poprzedzona próbą polubownego rozwiązania konfliktu. Już na etapie procesu sądowego sąd będzie nakłaniał strony do mediacji w każdym stanie postępowania, a także pouczał o możliwości ugodowego załatwienia sprawy, w szczególności w drodze mediacji.

Nowym rozwiązaniem jest wprowadzenie możliwości nakazania stronom udziału w spotkaniu informacyjnym dotyczącym mediacji przed wyznaczeniem rozprawy. W przypadku nieuzasadnionego niestawienia się strony na spotkanie informacyjne, sąd będzie miał możliwość obciążenia strony kosztami stawienia się strony przeciwnej w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie – niezależnie od wyniku sprawy. Podkreślony został obowiązek analizowania przez sędziego potencjału mediacyjnego sprawy przed przystąpieniem do jej merytorycznego rozpoznania. W tym celu strony mogą zostać wezwane na posiedzenie niejawne. Sąd będzie mógł skierować strony do mediacji na każdym etapie postępowania.

Dodatkowo, w celu zwiększenia popularności polubownych metod rozwiązywania sporów, ustawa zawiera zachęty o charakterze ekonomicznym, takie jak zaliczenie kosztów mediacji prowadzonej na skutek

skierowania przez sąd do kosztów sądowych oraz zwolnienie od opłaty sądowej wniosków o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem w wyniku mediacji pozasądowej. Ponadto możliwe będzie dokonywanie zwrotu całości opłaty sądowej, jeżeli do zawarcia ugody dojdzie na wstępnym etapie postępowania – przed rozpoczęciem rozprawy. Trzy czwarte uiszczonych opłaty zostanie zwrócone, jeżeli ugoda przed mediatorem zostanie zawarta po rozpoczęciu rozprawy. Połowa opłaty zostanie zwrócona, jeżeli postępowanie zakończone zostanie ugodą sądową po rozpoczęciu rozprawy.

Kierunek zmian legislacyjnych – a w szczególności idea upowszechniania polubownych metod rozwiązywania sporów – został, co do zasady, pozytywnie oceniony przez Krajową Radę Sądownictwa, choć ta zgłosiła kilka uwag do projektu ustawy. Większość z tych uwag nie została uwzględniona przez ustawodawcę.

Większość przepisów ustawy wejdzie w życie 1 stycznia 2016 r.

źródło: sejm.gov.pl; opinia Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 czerwca 2015 r.

Wybrane bieżące orzecznictwo

Prawo budowlane: pozwolenie jest decyzją związaną

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie orzekł, że tak jak do obowiązków projektanta należy opracowanie projektu budowlanego w sposób zgodny z wymaganiami ustawy, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej, tak na organie administracji architektoniczno-budowlanej ciąży obowiązek nadzoru i kontroli nad przestrzeganiem przepisów prawa budowlanego.

Decyzja w sprawie pozwolenia na budowę jest decyzją związaną. Oznacza to, że jeśli inwestor nie spełnił określonych prawem wymogów, nie może zostać wydane rozstrzygnięcie uwzględniające jego wniosek. Organ nie może bowiem zaakceptować projektu, który jest sprzeczny z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Natomiast jeśli inwestor spełnił wszystkie warunki, organ ma obowiązek zatwierdzić projekt i udzielić pozwolenia na budowę.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 24 lipca 2015 r. (sygn. akt II SA/Kr 318/15)

Opracowanie: Adam Koper – radca prawny

Jesteśmy w posiadaniu pełnych danych związanych ze sprawami omawianymi w niniejszej publikacji.

Newsletter dostarczany jest bezpłatnie, w szczególności Klientom kancelarii. Treść publikacji nie jest formą doradztwa prawnego.

